

เครื่องบูชาโมทนาพระคุณ

(“Thank Offering” โดย ผศ.จอห์น แอล.แฮร์ริส

ด้านศาสนาแห่งมหาวิทยาลัยอีสต์เท็กซัส แบ็บติสต์ ที่เมืองมาร์เซล
รัฐเท็กซัส)

ในวารสาร Biblical illustrator ฉบับฤดูร้อน 1997

แปลโดย เครือวัลย์ เทียงธรรม

คุณนมัสการพระเจ้าโดยวิธีไหน? เคยไหมที่ฆ่าสัตว์เพื่อแสดงถึงความยำเกรงพระเจ้า? หลายคนอาจรู้สึกไม่สบายใจหากได้ยินใครเสนอให้ทำอย่างนั้น และบางคนอาจจะเรียกการกระทำอย่างนั้นว่าเป็นเรื่องวิปริตวิถิตถาร อย่างไรก็ตาม นั่นเป็นวิธีนมัสการพระเจ้าที่ชาวอิสราเอลปฏิบัติกันทั่วไป ชาวฮีบรูเชื่อว่าการนมัสการพระเจ้าอย่างเหมาะสมเป็นการถวายบูชาสิ่งที่เรารักถนอม สัตว์ที่ถวายบูชากลายเป็นของขวัญที่ผู้นมัสการถวายแด่พระเจ้า เพื่อให้ได้มา เพื่อธำรงรักษา เพื่อฟื้นฟูสภาพและ/หรือ เพื่อเฉลิมฉลองสามัคคีธรรมกับพระเจ้าบัญญัติของโมเสสกำหนดพิธีกรรมในการถวายเครื่องบูชา การถวายเครื่องบูชาทำหน้าที่ที่เพิ่มความสัมพันธ์ ระหว่างพระเจื่อกับมนุษยชาติ และระหว่างมนุษย์กันเองซึ่งแตกร้างไปแล้วให้คืนดีดั้งเดิม

ชาวอิสราเอลนมัสการพระเจ้าผ่านการถวายเครื่องบูชาหลายรูปแบบ ไม่ใช่ว่าการถวายบูชาทุกอย่างจะเกี่ยวข้องกับการฆ่าสัตว์ การถวายผลแรกการถวายทศางค์ และธัญญาบูชาล้วนแตกต่างกันไปจากการถวายสัตวบูชาอย่างสิ้นเชิง อย่างไรก็ตามคำที่ใช้สำหรับการถวายบูชาในพระคัมภีร์ฮีบรูแปลว่า “ฆ่า” (ภาษาฮีบรูว่า ซาห์บัท)

สัตวบูชามีรูปแบบพื้นฐานอยู่สองอย่างคือ แบบที่ถวายแด่พระเจ้าทั้งหมด และแบบที่พระเจ้าทรงรับสัตว์ตัวนั้นเพียงบางส่วน เครื่องเผาบูชาเป็นตัวอย่างของการทำลายและอุทิศแด่พระเจ้าอย่างสิ้นเชิง เพราะเว้นแต่หนังแล้ว สัตว์ทั้งตัวถูกเผาบนแท่นบูชา นี่เป็นเหตุที่มักจะเรียกเครื่องเผาบูชาว่า “เครื่องเผาบูชาทั้งตัว” (1 ซามูเอล 7:9) ตัวอย่างของการถวายบูชาบางส่วนได้แก่ธัญญาบูชา เครื่องบูชาไถ่บาป เครื่องบูชาไถ่กรรมบาปและสาคินบูชา

सानติบูชา (ภาษาฮีบรูว่า เซลล์-เอม) (peace offering) หรือ สามัคคีธรรมบูชา (fellowship offering) เป็นเครื่องบูชาที่ถวายแด่พระเจ้าด้วยใจสมัครจริง ๆ พระบัญญัติไม่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นพิธีกรรมที่ต้องทำ นอกจากในกรณีของนาสิร์ (กันดารวิถี 6:17-20) และในเทศกาลอยู่เพิง (เลวีนิติ 23:33-36) แต่เดิมนั้นเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการรับประทานอาหารในครอบครัว หรือในหมู่คนที่เชิญมาที่เป็นวงกว้างออกไปต่อมาसानติบูชาและการร่วมรับประทานอาหารกันในชุมชนก็มีปุโรหิตมาร่วม และปุโรหิตก็จะได้รับส่วนแบ่งส่วนหนึ่งด้วย (เลวีนิติ 7:34) ส่วนที่เป็นไขมันถูกเผาบนแท่นบูชา และเลือด นั้นจะหลั่งออก ส่วนเนื้อนั้น ผู้ร่วมในพิธีจะรับประทาน ธรรมเนียมของการรับประทานอาหารด้วยกันหลังจากถวายเครื่องบูชามีรากเหง้ามาจากประเพณีสมัยบรรพชน และเป็นสิ่งที่จะทำกัน โดยเฉพาะเมื่อมีการทำพันธสัญญา การตกลงเป็นพันธมิตรกัน และการทำข้อตกลงต่าง ๆ (ปฐมกาล 31:54)

सानติบูชาแบ่งย่อยได้เป็นสามประเภท คือเครื่องบูชาโมทนาพระคุณ เครื่องบูชาแก้บน และเครื่องบูชาตามใจสมัคร สานติบูชาที่กล่าวถึงบ่อยที่สุดก็คือเครื่องบูชาโมทนาพระคุณ (ภาษาฮีบรูว่า โทคาห์) คำบรรยายเรื่องเครื่องบูชาโมทนาพระคุณปรากฏในพระธรรมเลวีนิติ 7:11-15 และเลวีนิติ 22:18-30 ส่วนไขมันของสัตว์นั้นนำไปเผาและเนื้อส่วนนอกนำไปทำพิธีขึ้นถวาย เป็นเครื่องขึ้นบูชาถวายแด่พระเจ้า (เลวีนิติ 7:30) ปุโรหิตวางสิ่งที่จะขึ้นถวายลงบนมือของผู้ถวายเครื่องบูชา แล้วเอามือของตนซ้อนไว้ด้านล่างของมือผู้ถวาย จากนั้นก็ขึ้นไปข้างหน้าและดึงกลับไปมา เห็นได้ว่าเป็นการบ่งบอกว่า เขาได้ถวายให้พระเจ้าและพระเจ้าได้ประทานกลับคืน ท่อนบนของขาหลังข้างขวานั้นเจาะจงให้เป็น “ส่วนถวาย” ปุโรหิตได้รับเครื่องขึ้นบูชาและส่วนถวาย รวมทั้งขนมไร้เชื้อเคล้าน้ำมัน ขนมแผ่นไร้เชื้อทาน้ำมัน ขนมยอแด่แป้งคลุกน้ำมัน (เลวีนิติ 7:12) โดยแก่นแท้แล้ว เครื่องบูชาโมทนาพระคุณเป็นการรวมเอาธัญญาบูชา (เลวีนิติ 2:1-16) และसानติบูชา (เลวีนิติ 3:1-17) เข้าด้วยกัน เมื่อถวายบูชาแล้ว ผู้ที่เข้าร่วมพิธีก็จะรับประทานเครื่องบูชาด้วยกัน เป็นอาหารมื้อศักดิ์สิทธิ์ มีกฎเกณฑ์กำหนดให้รับประทานสัตว์ที่ถวายให้หมดในวันที่ถวายนั้น ตามปกติอาจจะเชิญพวกเลวีและคนยากจนมาร่วมรับประทานเลี้ยงในชุมชนด้วย (เฉลยธรรมบัญญัติ 16:10-11)

เครื่องบูชาโมทนาพระคุณบ่งบอกถึงสถานการณ์เฉพาะอย่างหนึ่งที่อยู่เบื้องหลัง คือการถวายบูชาที่เกิดขึ้นเองจากใจของบุคคลคนหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องแสดงความกตัญญูต่อพระเจ้าของตน ด้วยวัตถุประสงค์ต่อหน้าสาธารณชน ที่พระองค์ได้ทรงช่วยให้เขารอดจากภัยพิบัติต่าง ๆ อย่างเช่น ความเจ็บป่วย ปัญหา และแม้แต่ความตายการถวายบูชานี้เฉลิมฉลองการมีชีวิตอยู่ต่อไปของบุคคลนั้นว่าเป็นสิ่งที่พระเจ้าประทาน องค์ประกอบที่สำคัญในการถวายบูชาก็คือการยอมรับและยกย่องพระเจ้าด้วยความขอบพระคุณ แสดงออกมาในรูปของบทเพลงแห่งความชื่นชมในพระคุณที่บุคคลผู้นั้นขบร้อง ย้อนกลับ

ไปกล่าวถึงช่วงเวลาที่มามีปัญหา และคิดถึงการช่วยกู้จากสิ่งเลวร้ายและประสบการณ์ที่พระเจ้าทรงช่วยให้รอด สิ่งที่น่าเน้นในการถวายเครื่องบูชาโมทนาพระคุณ ก็คือการที่พระเจ้าประทานสวัสดิภาพในยามตกอยู่ในปัญหา ในพิธีกรรมทางศาสนา นี้ เครื่องบูชาที่แท้จริงไม่ใช่สัตว์ที่ถวายบูชา แต่เป็นถ้อยคำที่กล่าวถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าในฐานะผู้ปลดปล่อยให้เป็นไท ของประทานที่พระเจ้าทรงมอบให้ผู้นำมัสการนั้นอย่างหนึ่งก็คือการเริ่มต้นใหม่ ซึ่งเฉลิมฉลองโดยการรับประทานอาหารร่วมกันกับครอบครัวและมิตรสหาย

กิจกรรมหลักของการถวายบูชาโมทนาพระคุณก็คือการเลี้ยงอาหารเฉลิมฉลอง รับประทานหลายคนถึงกับตั้งชื่อพิธีกรรมนี้ว่า การถวายบูชา “เฉลิมฉลอง” เพราะงานเลี้ยงนั้นจะเต็มไปด้วยความชื่นชมยินดีเสมอ ไม่ว่าจะเฉลิมฉลองในโอกาสอันใดก็ตามสิ่งที่ผลักดันเหตุการณ์ทั้งสิ้นของการถวายบูชาโมทนาพระคุณก็คือความปรารถนาของ ผู้นำมัสการที่จะให้ทั้งชุมชนได้มีประสบการณ์กับความชื่นชมยินดีแห่งสามัคคีธรรมระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าโดยผ่านทาง การรับประทานอาหารร่วมกันในหมู่ญาติและมิตรสหาย ผู้ร่วมพิธีถวายเกียรติแด่พระเจ้าในฐานะที่ทรงเป็นแขกผู้ทรงเกียรติซึ่งสถิตอยู่ด้วยแต่มองไม่เห็นด้วยตา เราได้บทเรียนอันล้ำค่าจากพิธีถวายเครื่องบูชาโมทนาพระคุณบ่อยครั้งเรามีประสบการณ์กับทั้งพระเจ้าและมนุษย์ด้วยการรับรองและสามัคคีธรรมของชุมชน

เมื่อศาสนาของชาวอิสราเอลก้าวหน้าไปเครื่องบูชาโมทนาพระคุณ ก็ประกอบด้วยถ้อยคำที่แสดงถึงการสรรเสริญและขอบพระคุณเพียงอย่างเดียว ทั้ง ๆ ที่แต่เดิมนั้นการสรรเสริญด้วยคำพูดกับการฆ่าสัตว์ไม่อาจจะแยกจากกันได้ ภายหลังสองอย่างนี้แยกเป็นอิสระจากกัน ด้วยเหตุนี้คำที่พูดจึงกลายเป็นเครื่องถวายในตัวของมันเอง

ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงนั้นปรากฏอยู่ในสดุดีบทที่ 50 สดุดีบทนี้ออกมาจากพระโอษฐ์ของพระเจ้า และเน้นความเกี่ยวข้องอย่างแนบแน่นระหว่าง การช่วยกู้มนุษย์จากความตายกับการสรรเสริญพระเจ้าในบริบทของการถวายเครื่องบูชา (เปรียบเทียบกับ 66:13-15) สดุดี 50:7-13 ประกอบด้วยคำที่พระเจ้าตรัสกล่าวโทษชาวอิสราเอล

ในสมัยโบราณ บางคนเชื่อว่าการถวายบูชาเป็นสิ่งจำเป็นที่บำรุงเลี้ยงเทพเจ้าต่าง ๆ เพราะเขาคิดว่า พระหรือเทพเจ้าเหล่านั้นก็ต้องการอาหารเหมือนมนุษย์ อย่างไรก็ตาม สดุดี 50 ถัดค่านความคิดดังกล่าวนี้ ขณะที่พระเจ้าทรงถือว่าการถวายเครื่องบูชาเป็นรูปแบบการนมัสการ ที่เหมาะสมยอมรับได้ พระเจ้าของอิสราเอลไม่จำเป็นต้องรับการเลี้ยงดูจากการปฏิบัติของอิสราเอล ในการถวายเครื่องบูชาอย่างผิวเผิน (สดุดี 50:9, 12, 13)

การถวายเครื่องบูชาที่เหมาะสมไม่เพียงแต่เป็นเรื่องของพิธีกรรมเท่านั้น ยังเป็นเรื่องของความสัมพันธ์กับพระเจ้าด้วย แก่นแท้ของการถวายบูชา ทั้งระบบอยู่ใน “การขอบพระคุณ” และ “การ

ทำตามที่ได้ บ่น ไว้” (สคูตี 50:14) ในการเข้ามาสัมพันธ์กับพระเจ้าในแนวทางที่ถูกต้องนั้น เราไม่ปฏิบัติต่อพระเจ้าประหนึ่งว่าทรงขัดสน หิวโหย หรือยากจน แต่เรากลับร้องทูลต่อพระเจ้าโดยทราบดีว่าพระองค์ทรงพร้อมและทรงสามารถที่จะช่วยปลดปล่อยเราจากภัยพิบัติทั้งปวง เครื่องบูชาที่เหมาะสมก็คือการขอบพระคุณ และการยอมรับด้วยปากว่าพระเจ้าทรงเปลี่ยนแปลงชีวิต (สคูตี 50:23) ผู้เขียนสคูตีบทที่ 50 อาจจะมุ่งหมายให้ใช้สคูตีบทนี้ในงานเฉลิมฉลอง หรือการนมัสการในพระวิหารในโอกาสเช่นนั้น ผู้นำมัสการเป็นพยานด้วยตัวของเขาเองถึงการช่วยให้รอดของพระเจ้า คำพยานนี้มีมาพร้อมกับพิธีกรรม (การถวายเครื่องบูชาโมทนาพระคุณ) พระเจ้าทรงปิติยินดีในเครื่องบูชาโมทนาพระคุณของเรา เพราะเครื่องบูชานี้ออกมาจากชีวิตที่เปี่ยมด้วยความชื่นชมยินดี ชีวิตที่เต็มไปด้วยความสุขซึ่งพบในความสัมพันธ์อันมีชีวิตชีวา กับพระเจ้าผู้สร้าง พระผู้ไถ่ และพระเจ้าผู้ทรงพิทักษ์รักษาเรา